

καλαρρυτιώτικα Νέα

★ ΔΙΗΜΗΝΙΑΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ «Η ΠΙΝΔΟΣ» ★
 ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1986 • ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1985 • ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 7 • ΤΑΧ. ΤΕΛΟΣ ΠΛΗΡΩΘΗΚΕ

ΓΕΝΕΘΛΙΑ

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ

Ο γόνιμος χρόνος είναι συνυφασμένος με τις έννοιες: κίνηση (διαρκής ροή) και πολιτιστική δημιουργία. Μ' άλλη έκφραση είναι ένα αέναο ποτάμι με νησίδες πολιτιστικού οργασμού. Στα πλαίσια του τοποθετούμε τα σημαντικά επιτεύγματα, που συμβαίνουν έξω από μας, στον φυσικό κόσμο, η μέσα σε μας στον συνειδησιακό χώρο, η καλύτερα στον ψυχικό χώρο.

Γεγονός αυτής της μορφής είναι και τα πρώτα γενέθλια της εφημερίδας μας: «ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ». Τώρα κι ένα χρόνο, τον περασμένο Νοέμβριο τυπώθηκε και κυκλοφόρησε το πρώτο φύλλο. Έτσι έκλεισε ένα χρόνο δημιουργικής ζωής και γιορτάζουμε τα γενέθλιά της.

Δεν αγοράσαμε τούρτα, ούτε κέρακι, αλλά το γνωστό στην περίπτωση τραγούδι: «Να ζήσεις...» θα το πούμε νοερά μ' όλη τη δύναμη της ψυχής μας όλοι μας. Ίσως ρωτηθεί: Γιατί τόσο πάθος; Απλούστατα, γιατί είναι η φωνή μας, η ζωντανή ορεινή φωνή μας, η συνειδητοποιημένη φωνή μας, που ηχεί απ' το προαύλιο του Α' Νικόλα μας, σ' όλο το χωριό, στα διάσελα, και τις δοξασμένες κορφές της Πίνδου μας. Εκεί γίνεται ένα με το τραγούδι της πέρδικας, που το παίρνουν οι αετοί περήφανα στα ανάλαφρα φτερά τους και το διαλαλούν, όπου γης, για να το ακού-

σουν όλοι οι Καλαρρυτιώτες. Το γεγονός μας φέρνει δάκρυα, δικαιολογημένη συγκίνηση!

Αυτή η φωνή μας ηχεί το μήνυμα να γίνουν πάλι

στορίας και μοναδικού πολιτισμού.

Στο χρόνο που κύλησε, τί κάναμε; Τα πρώτα σοβαρά, υπεύθυνα και σταθερά μας βήματα σ' ένα

σουμε την αλήθεια. Όσοι μοχθούμε, έχουμε βαθιά συναίσθηση ευθύνης για την προσφορά μας και την αταλάντευτη πεποίθηση, ότι θα προχωρή-

Η εργασιακή μας σχέση με τα «ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ» έχει αυθόρμητη μορφή προσφοράς, ανιδιοτελούς προσφοράς προς όλους μας, για όλους μας και όλων μαζί για τους Καλαρρυτιώτες.

Διψάμε στη ρευστή περιοχή των ιδεών του καιρού μας για ποιότητα ζωής, όχι στα λόγια, αλλά στην πράξη. Θέλουμε να ζήσουμε την όντως αξιοβίωτη, την όμορφη ζωή των γνήσιων αξιών στο χώρο της δημιουργίας και της προκοπής. Τις δυναμικές προϋποθέσεις αυτής της ζωής «δυνάμει» διαθέτουν οι Καλαρρυτιώτες, εκεί εμείς τις τοποθετούμε με απέραντη αγάπη.

Τα «Καλαρρυτιώτικα Νέα» είναι ένα χρέος όλων μας, στον εαυτό μας και το χωριό μας. Απαιτούν δουλειά, πολλή δουλειά, σκληρή δουλειά. Αλλά είναι αδήριτη ανάγκη και θα νίσει.

Αισιοδοξούμε για το έργο μας και στηρίζουμε την αισιοδοξία μας στο μεγαλείο των Καλαρρυτιών του χθες και στο έμπυχο δυναμικό του σήμερα.

«Χρόνια Πολλά» στην εφημερίδα μας, που από το φύλλο αυτό περπατάει το δεύτερο χρόνο της, και σ' όλους εσάς απ' τα βάθη της καρδιάς μας χαρούμενες ευχές, υγεία, ευτυχία και μια θερμή πατριωτική χειραψία απ' όλους μας.

ΤΟ ΔΙΟΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΤΟΠΟΣ ΜΑΣ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΗ ΛΙΑΚΑΔΑ

Στον ορίζοντα της Πίνδου ένας ολόφρεσκος ήλιος, λες και είχε κατέβει στην ποταμιά της Κηπίνας κι είχε φρεσκολουσθεί. Κι ο ουρανός, σκέτη μαγεία, σίγουρα είχε βγει από καζάνι θαφής Καλαρρυτιώτισσας νοικοκυράς. Κοντά σ' αυτά τα παιδιά, τα πουλιά, τα λουλούδια, που μοσχο

βολούσαν, τα πάντα πείζαν φυγόκεντρα απ' τους χώρους του σπιτιού

Γράφει ο Λυκειάρχης κ.

που κι αυτοί απ' τα ανοιχτά παράθυρα ανάσαναν. Φθινοπωρινή μαγεία!

Το φθινόπωρο στους

Καλαρρυτιώτες είναι παράδεισος γαλήνης και ηρεμίας χωρίς πανηγύρια, πολυκοσμία και κοινωνικό άγχος. Γειτονιά με τους μόνιμους κατοίκους, τους ήρωες των βουνών μας, τους στυλο-

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

βάτες του χωριού και τις φαμίλιες των τσομπάνηδων, που έχουν τα πρόβατα στα βουνά της Πίνδου μας μέχρι να πάρουν

χωριό με τεράστια προβλήματα. Πετύχαμε; Την θετική απάντηση την έδωσαν οι ειδήμονες, άνθρωποι της τέχνης και της επιστήμης και σεις όλοι που μας διαβάσατε.

Οφείλουμε να διατυπώ-

σουμε. Ευχαριστούμε θερμά όλους σας, όσους μας βοηθήσατε ηθικά και υλικά.

Εμείς και σεις όλοι μας πάντοτε όλοι μας, οικοδομούμε τους νέους Καλαρρυτιώτες. Η φθινοπωρινή λιακά-

δα είναι κάτι το ξεχωριστό, διαθέτει μια έλξη και μια θαλπωρή. Οι νοικοκυρές ξυπνούν νωρίς, με τα πρώτα κοκόρια, παίρνουν με σειρά τις δουλειές ζύμωμα ψωμιού για τη γάστρα, τα ζάα, το φαγητό, τα παιδιά και μετά παίρνουν στον κόρφο τους τη ρόκα στο χέρι το αδράχτι και στο πεζούλι της αλωπορτας με μεράκι και τέχνη γνέθουν και τραγουδούν σιγανά, σχεδόν ψιθυριστά

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ 8η ΣΕΛΙΔΑ

ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΖΩΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΕΤΕΛΕΙΩΣΕ...

Το παραμύθι ετέλειωσαν κι' εσώπασαν οι γιριές κι' εσώπασαν και οι γέροι, σθητές, θουθές απόμειναν στα σπίτια οι παρασιτιές και κρύο το καλοκαίρι.

Κι' οι νέοι εξεπορτίσανε και τα μικρά παιδιά και πάνε σε άλλα μέρη. Οι μάντρες ερημάξανε, τ' αλέτρια στην γωνιά τάττησε κάποιον χέρι.

Χάσκουνε τα παράθυρα των έρημων σπιτιών και πέφτουν οι δοκοί, το γέλιο ακούγεται πλατύ των κοριτσιών, άδεια και η εκκλησιά την Κυριακή.

Το παραμύθι ετέλειωσαν και πάει με τα πουλιά και πάει με τα λουλούδια, το παραμύθι ετέλειωσαν και πάει με τον χορό και τα τραγούδια, πάει με το φως και την πλατεία χαρά και πάει και με του αγέρα τα φτερά.

Το παραμύθι όμως εγώ θαθείαί μου το κρατώ και ζω με τον αγό του και κλάω για τ' όμορφο χωριό και για το ριζικό του.

Τα κυπριοκούνια θουθά κι' ασκούριασε το υνί, και μόνο αγριομελίσι έρχεται τώρα τον ανθό του θυμαρίου για να τρυγήσει.

Ξεφτίδια πήρε ο άνεμος των μύλων τα φτερά. Και τα μικρά ιερά με τις παλιές θυζαντινές εικόνες η αναμελιά τα εσώριασε κοτρώνες.

★

Η ΦΩΤΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΨΩΜΙ

Τις μεγάλες νύχτες του χειμώνα, που εξαγρυπνάμε στο κατόφλι του ύπνου, καθισμένοι στην εστία του γονικού μας, που εξαγρυπνάμε στο κατόφλι του θανάτου κι' ακούμε τα θεμελιωμένα θήματά του ν' αντηχούν και στο ανώι και στο κατώι ν' αντηχούν στην αυλή μας και στον δρόμο, η φωτιά που το ξύλο αγάλια τρώει, σε θαλπωρή γυρίζοντάς το και σε φλόγα, αλαφραίνει το ρίγος και τον τρόμο.

Το ψωμί που η γιαγιά και η μάνα μας ευλογά ζύμη στην σκάφη και ψημένο πριν το κόψει, δεν είναι τώρα με τα χέρια μας πλασμένο, μα το θαρρούμε ακόμα ευλογημένο, κι' ως έχει αλλάζει πια και χρώμα και όψη.

Του πατρικού σπιτιού η θαλπωρή και η φλόγα την ψυχή την παγωμένη αργά θερμαίνει, την ψυχή, που όλη μέρα εμοιρολόγα.

Λίγο ψωμί στο προσκεφάλι φυλαχτό μας και σκέπη μας το νοιώθουμε ακόμα, γιατί είναι του Χριστού μας το άγιο σώμα. Πίκρα γλυκειά κυλάει και μας τυλίγει, σαν ένα σύννεφο από φως και αέρα. Οι μακρινοί κινούν για τα όνειρά μας κι' ο πόνος με τον ύπνο αγάλια σμίγει τα κουρασμένα απ' την αγρύπνια θλέφαρά μας.

ΔΙΑΛΕΧΤΗ ΖΕΥΓΩΛΗ — ΓΛΕΖΟΥ

Από την ποιητική συλλογή «ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟ ΦΩΣ»

Περίπατος στους

«ΜΕ ΚΛΩΣΤΕΣ ΑΠ' ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΜΑΣ»

Πήγαυα στη δουλειά μου. Τυχαία στο δρόμο σου ναντώ κάποιο συγχωριανό μας. Μετά τις καλημέρες με ρωτά:

- Γράφεις και συ στα Καλαρρυτιώτικα Νέα;
- Γράφω.
- Και δε μου λες;
- Ευχαρίστως.
- Που βρίσκεται τόσα και τόσα, γιατί μη ξεχνάμε οι Καλαρρύτες είναι ένα αρχοντοχώρι με μεγάλη Ιστορία και μοναδικό πολιτισμό, αλλά δεν παύει να είναι χωριό.

— Όσοι μοχθούμε, χωρίς πολλά λόγια, αγαπάμε παράφορα το χωριό μας. Οι Καλαρρύτες είναι ένα με την ανόσα μας. Όταν αγαπάς τον τόπο σου πραγματικά, θα ψάξεις θα βρεις τα πάντα. Μη ξεχνάς είμαστε ακόμη στην αρχή.

- Έτσι γράφονται τα «Καλαρρυτιώτικα Νέα»;
- Περύπου.
- Δηλαδή;
- Οι εσωτερικές διεργασίες του ψυχισμού μας δεν φαίνονται, όπως και σ' όλους τους ανθρώπους, είναι σαν τις ρίζες του δέντρου, που δουλεύουν, του εξασφαλίζουν ζωή και καρποφορία, αλλά δεν φαίνονται.

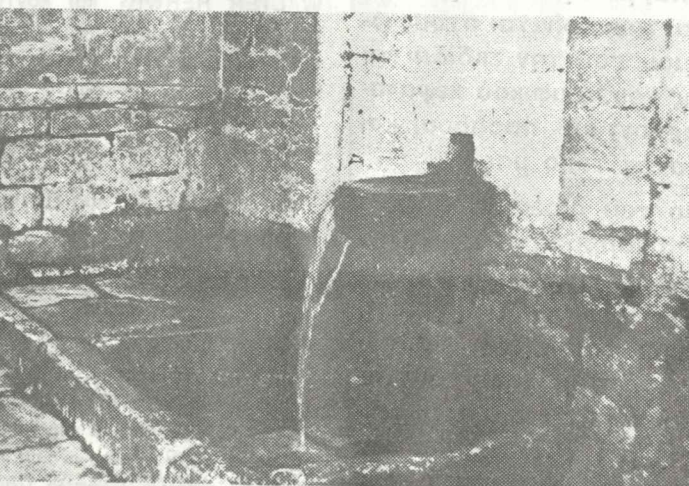
— Σωστά αλλά πως τα ταιριάζεται όλα αυτά και μας τα προσφέρετε νόστιμα και λαχταριστά; Άς γίνω πιο σαφής: Με τί νήματα ράβονται τα «Καλαρρυτιώτικα Νέα»;

— Απλά: «Με κλωστές απ' την καρδιά μας».

ΤΙΝΟΣ ΕΙΣΑΙ;

Η κουνέντα μ' ένα έξυπνο παιδάκι τεσσάρων - πέντε χρόνων της Πίνδου μας σε κα-
— Στη θούση του Παρά-
— Νερό δεν έχει η θούση
— Είναι καλύτερο ετούτο.
— Τί έχει και είναι καλύτερο;
— Δεν ξέρω αλλά ο πατέρας έτοι λεί.
— Έτσι είναι Θανασιάνη, δεν έχουν όλες οι θούσες το ίδιο νερό!

Μια απ' τις πολλές δροσερές παρενθέσεις παραθερι-

Η ΒΡΤΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΣΧΗ

— Θανάση.
— Μπορώ Θανασιάνη, Τι-
— Τον... και της...
— Δεν μιλούσε η γλώσσα του μόνο, αλλά και τα μάτια του, εκείνα τα μεγάλα εκφραστικά μάτια, με την πελώρια αθωότητα και ομορφιά. Οι στιγμές πλημμυρισμένες από μεγαλείο υγείας, ομορφιάς,

στη Καλαρρυτιώτη με ένα θαλασπούνιο στο δρόμο που χαρτίμασε το καλοκαίρι. Ήταν πράγματι μια παράγραφος ανδρόμυτης ανθρωπίνης σιγή. Θα μπορούσαμε να προσθέσουμε λίγες ακόμη δικές μας παρατηρήσεις, αλλά ο σεβασμός στο ίδιο το πραγματικό γεγονός δεν μας επιτρέπει.

ΧΑΜΟΓΕΛΑ ΚΑΙ ΟΙΚΕΙΟΤΗΤΕΣ

Μια από τις δυστυχίες που δένει τον άνθρωπο του καιρού μας στις πολυάνθρωπες πόλεις είναι η μοναξιά. Πηγαίνοντας στη δουλειά του προσπερνάει πλήθος ανθρώπων χωρίς μια καλημέρα, ένα «γεια» χαρά, τίποτε.

Κι αυτή η κατάσταση κρατάει μέρες, μήνες χρόνια. Όσο μεγαλύτερη η πόλη, τόσο πιο ασφυκτική η μοναξιά.

Στο χωριό μας, σ' όλα τα χωριά περισσότερο τα καλοκαίρια, με την πολυκοσμία χαίρεσαι τον γείτονα, το συγχωριανό, τον πλησίον. Άντα μώνεις και πριν πεις την καλόκαρδη «Καλημέρα» έχουν προηγηθεί τα καλημερίσματα της καρδιάς με πλατιά φυσικά και αυθόρμητα χαμόγελα. Το συναίσθημα κινείται σε σχήματα οικεία, γνωρίμα, φιλικά, ευφρόσυνη.

Η οικειότητα δεν είναι τυτική, ψυχρή υπόθεση φιλοφροσύνης, αλλά αβίαστη έκρηξη ψυχισμού της στιγμής.

Ξεμακραίνεις απ' τον χωριανό σου και έχεις αναγεννηθεί ψυχικά, νιώθεις ξεκούραστος απ' τις έγνοιες και τις φροντίδες. Περπατάς πάνω απ' τη γης, αισθάνεσαι περήφανος είσαι άνθρωπος!

Πιο κάτω άλλα ξεσπάσματα ανθρωπιάς, άλλες συναντήσεις, τυχαίες και απρογραμματιστές, άλλες ανακουφίσεις. Η ζωή κυλά στα φυσικά της κανάλια.

Τα παραπάνω είναι κομμάτι χαράς, κομμάτι ευτυχίας, που σου προσφέρουν και που αντιπροσφέρεις. Μη ξεχνάμε η ευτυχία μας είναι και στα μάτια των συνανθρώπων μας.

Ο ΑΕΡΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΑΣ

Ο Άγιος Αθανάσιος, ο Άγιος Χριστόφορος, η Παναγία μας, αναφέρονται ορισμένα απ' τα πολλά παρεκκλήσια μας που κοντά στα πολλά προβλήματα που παρουσιάζουν έχουν και θέμα εξερισμού.

Μπαίνεις μέσα να ανάψεις ένα καντήλι, να κάνεις το σταυρό σου και αντιμετωπίζεις μια αφορητή κατάσταση κλειστού χώρου και δε βλέπεις την ώρα να θγεις έξω να αναπνεύσεις. Αυτή η κατάσταση έγινε τα τελευταία χρόνια, που αφαιρέθηκαν κάκιστα, υπογραμμίζουμε, κάκιστα οι πλάκες από τις στέγες

Καλαρρύτες

τους και σκεπάστηκαν με αντιασθητικό τοιμμένο.

Καλό είναι ο καλός μας Παπα - Βασίλης που ενδιαφέρεται πολύ με το εκκλησιαστικό του συμβούλιο να ιρωτήσουν καλώς μηχανικό της Νομαρχίας, όταν ανεβαίνει στο χωριό, ή κανένα από τους μηχανικούς του χωριού μας, όταν επισκέπτεται το χωριό και να κάνουν ότι τους πει ο ειδικός.

Άς μας συγχωρηθεί η επισημάνση που δεν είναι η μόνη, αλλά τη θεωρούμε απαραίτητη. Όπως επανέλθουμε στις ανάγκες του κάθε παρεκκλησιού προσεχώς.

Το αίτημά μας δεν είναι προσωπικό, αλλά κοινο. Μας υποδείχθηκε από πολλούς χωριανούς μας να το επισημάνουμε και από χρέος στο σύνολο ασχολούμαστε και με αυτό.

ΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ

— Γειά σου Χρήστο! (Συνάντηση μετά από χρόνια στο χωριό).

— Ο Κώστας είσαι;

— Ο Κώστας είμαι, δε με θυμάσαι; Γεράσαμε Χρήστο, πέρασαν τα χρόνια, δε βαριέσαι ζήσαμε κιόλας.

— Όχι και γεράσαμε, τόσο γρήγορα το βάζουμε κάτω, όχι νιώθω περδίκι.

— Κακά τα ψέματα, μακριά απ' τον ανήφορο.

Εδώ έπεσε γέλιο εκατέρωθεν. Καλόκαρδο, ηχηρό, φυσικό γέλιο. Είναι απ' τις όμορφες στιγμές, που σ' ανοίγουν ορίζοντες στην ξεγνοιασιά απ' τα μονοπάτια του χτες. Βλέπεις λαγάρ, βαθεία, τις ευχάριστες στιγμές της ζωής. Βιώνεις το διάβα σου και το πέρασμα του συνανθρώπου σου εύθυμα.

Η συζήτηση συνεχίζει την πορεία της.

— Τί λέγαμε; α, να...

— Πόσα χρόνια έχεις που λείπεις από τους Καλαρρύτες Χρήστο;

— Πέντε χρόνους.

— Μια ζωή!

Κι όμως δεν έλειψα μια μέρα απ' το χωριό μας.

— Μη μου το πεις.

— Σοβαρά.

— Για λέγε.

— Να κάθε βράδυ, σ' ορκίζομαι στα παιδιά μου...

— Δεν δέλω όρκους, συνέχισε.

— Να κάθε βράδυ στα όνειρά μου βρίσκομαι στους Καλαρρύτες. Δεν έχω δε κανένα όνειρο πέρα απ' το χωριό μας. Μάρτυς μου ο Θεός. Στο σπίτι μου με τους ανθρώπους μου τα ζωντανά, τις Κυριακές και τις γιορτές στον Α' - Νικόλα, στα καφενεία της πλατείας, την ψησταριά με τους φίλους, στο τηλέφωνο με τον Φίλιππο. Με θάμα ούτε ένα όνειρο δεν έχω δε πέρα απ' τους Καλαρρύτες.

— Ευτυχής είσαι Χρήστο. Περνάς νύχτες ζάχαρη. Ποιός τη χάρη σου.

— Πράγματι, δόξα τη Θεώ, δεν ξεμάκρυνα με την καρδιά μου απ' τον τόπο μας.

— Καλά και άγια τα όνειρα, αλλά στον ξύπνιο τί γίνεται;

— Δίκιο Κώστα, αλλά τί να κάνουμε;

— Απλά πράγματα. Δεν είναι οι Καλαρρύτες μόνο για τα καλοκαίρια. Το φθινόπωρο εδώ είναι κομμάτι απ' τον παράδεισο.

— Γιατί το χειμώνα, την άνοιξη;

— Πάντοτε, αλλά ο δρόμος, μας τα χαλάει. Αυτός είναι η βάσκηση μοίρα του χωριού μας.

Ο αγέρας φύσηξε ανάλαφρα, δρόσισε τις δικαιολογημένες συγκινήσεις κι ομόρφηνη τη φιλική συνάντηση.

ΤΟ ΧΤΕΝΙ ΤΟΥ ΑΡΓΑΛΕΙΟΥ

Στις πλακόστρωτες αυλές κοντά στο χαγιάτι κάτω απ' τον μεθυστικό ίσκιο της σκαμνιάς ευάριθμοι αργαλείοι, με το χαρακτηριστικό χτύπο τους, ξεδιπλώνουν χαρές, μεράκια και υφαντά, καλοκαίρι και φθινόπωρο σ' αρχοντοχώρι μας. Τις άλλες εποχές εργάζονται στον αργαλειό μέσα στα σπίτια. Έργα πρακτικής δραστηριότητας και πολιτισμού.

Χαρές οι καλομένες, που με τα νοικοκυρογενήματα νήματα, τα ομορφοβαμένα υφαντά ζουπάζουν προίκες για τις πρωτοκόρες και το σπιτικό. Η εποχή μας έχει επιβάλει τις επιρροές της στην πορεία της παραδοσιακής κοινωνίας και στη διαμόρφωση του σύγχρονου πολιτισμού, χωρίς, ευτυχώς, να μας έχει αποχρωματίσει απόλυτα. Οι ρίζες μας κρατούν ακόμα!

Χαρές για τους περαστικούς στους λιθόστρωτους δρόμους ρυθμικοί χτύποι του αργαλειού, χτύποι αγάπης για το έργο των χειρών, χτύποι πάθους για την ομορφιά στη ζωή, χτύποι της καρδιάς για τη ζωή και την προκοπή! Αυτοί νοηματούζουν την

«Με τη ροκίλλα γινέοντας...»

προσωπική μοίρα που καθένα και δείχνουν αντοχή στις αδυ-
— Πόσα χρόνια έχεις που λείπεις από τους Καλαρρύτες Χρήστο;

Δεν είναι μόνο η περιέργεια, η σόλη, ίσως η αδιακρίσια, αλλά η δίψα της καρδιάς, που μας φέρνει κοντά στα μοναδικά υφαντά. Χαίρεται το μύτι, το αφτί, η αφή, γενικά το είναι μας το ζεστό επίτευγμα. Βρισκόμαστε στο κατόφλι της μύησης στην υφαντική.

Ευλογία Θεού, στις δροσιές του ίσκου της σκαμνιάς και της περιφάνειας του μόχθου. Ακολουθούν ζεστές εξωμολογητικές συζητήσεις που πηγή τους έχουν τα έντονα προσωπικά βιώματα της υφαντικής. Η ιστορία σε οδηγεί στα μονοπάτια του θρύλου. Λεπτομέρειες ελγούν πολλά. Οι ενθουσιασμοί, οι συγκινήσεις ακολουθούν.

Όλα οδηγούν στις φροντίδες να στηθεί, δικαιολογημένα, ένας καινούργιος αργαλειός.

Η ΠΙΜΑ ΚΙ ΕΜΕΙΣ

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

Όλες τις μέρες μου στην ξενιτιά κι όλες τις νύχτες το ίδιο πάντα όνειρο: επιστροφή

στο πατρίο χώμα, όπου κι αν θρίσκαμαι. Να περπατήσω πάλι πέτρινα δρομάκια, να προσκυνήσω στους χορταριασμένους τάφους την αγιασμένη μνήμη των προγόνων μου, ν' αγγίξω πάλι τα λησμονημένα δάκρυα στην απολιθωμένη ερημιά των διαδρόμων του ήσυχου κοιμητηρίου... Να χορέψω στους γάμους των ξαδελφών μου, να σκορφαλώσω σ' όλες τις λεύκες που με τ' ασημένιο τραγούδι τους ξυπνούσαν μέσα μου την άλλη μουσική... Κι όταν η ώρα της πηλίσιας για εσπερινό, ν' ανέθω λαχαναϊάζοντας ως το ψηλότερο σκαλί του πέτρινου καμπαναριού και να σημάνω πάλι όπως στο πανηγύρι τότε την κομπάνια με την αιθέρια μουσική, πριν απ' το ράγισμα.

★

ΤΑ ΒΗΜΑΤΑ

Καιρό τώρα προσπαθώ ν' απομακρύνω τα θήματά μου και τη σκέψη μου όσο γίνεται από το θόρυβο της πολιτείας. Ώρες - ώρες η μέσα σιωπή είν' έτοιμη να συναντήσει την έξω, κάτω απ' τη δροσιά της χλόης, όπου ειρηνεύουν και κοιμούνται ατάραχα τα ιναρκωμένα φύλλα. Το φεγγάρι μέσ' σε χάλκινη κούπα σταλάζει πικρ' απ' τα κλωνάρια του πλατανιού με τα κιτρινωμένα φύλλα. Όλα θαμνά γύρω και μέσα μου. Σκύθω και βάζω αυτί στο χώμα: λίγοι θόρυβοι ακαθόριστοι σε μακρινό επίπεδο, αγωνιώδη θήματα, λές κι ένας φόβος φαρμακάνει την ψυχή τους. Ακούω και κάποιες ρίζες ή σπόρους που παίδευνται

ν' ανοίξουν στο ξερό χώμα, στην πέτρα δίοδο. Σκύθω ξανά, κρατώντας την ανάσα μου, και ακούω μια μουσική παράξενη από απελπισμένους, ραγισμένους ήχους να χάνεται πριν φτάσει στην καρδιά μου. Αθέωπη χαρά, σκέφτομαι, η σιωπή κι απογοήτευση, όταν Εσύ και τα δικά σου θήματα μακρινά μου μένουν, άγνωστα και ξένα.

Νεκρή σιωπή, τότε θα ζωντανέψεις μέσα μου και γύρω, Εκείνου την ανάσα και τα θήματά ν' ακούσω να περπατούν μέσα στην έρημη ψυχή μου...

Π. Β. ΠΑΣΧΟΣ

Από την ποιητική συλλογή: «ΟΥΡΑΝΙΟ ΔΕΝΔΡΟ»

ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ «Η ΠΙΝΔΟΣ»
ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΟΥ 31 • ΤΗΛ. 37.440 • ΓΙΑΝΝΙΝΑ
Δ)ΝΤΗΣ: Συντάσσεται από επιτροπή

Για οποιαδήποτε πληροφορία που έχει σχέση με την εφημερίδα απευθυνθείτε στον
κ. Θεόδ. Μπαργιάννη
τηλ. (0651) 25561 & (0651) 37440

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ: Διανέμεται δωρεάν για τα μέλη του Συνδέσμου και τους φίλους του.

Τυπογραφείο:
Γ. ΔΟΥΒΛΗ - Α. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 41 • ΤΗΛ. 20.544 • ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Το χορευτικό μας

400 ΠΑΙΔΙΑ!

Ο Λαογραφικός - Χορευτικός Όμιλος ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ άρχισε από τα μέσα Οκτωβρίου τις τακτικές του εβδομαδιαίες πρόβες σ' όλα τα Χορευτικά του τμήματα.

Μετά την ολοκλήρωση των εγγραφών και τον τελικό καταρτισμό των τμημάτων διαπιστώθηκε ότι το σύνολο των παιδιών του Χορευτικού μας υπερβαίνει τα 400! Ναι τετρακόσια παιδιά!! Με την βοήθεια και την σωστή καθοδήγηση του Ομίλου μας διδάσκονται τους Ελληνικούς χορούς και εμποτίζονται με τα νάματα της γνήσιας Ελληνικής Παράδοσης και των διαχρονικών της αξιών.

Λειτουργούν επτά (7) παιδικά τμήματα (ηλικία παιδιών 6—13 ετών), δύο (2) τμήματα προπαρασκευαστικά (ηλικία παιδιών 14—22 ετών) και τα τρία (3) τμήματα εμφανίσεων που τ' αποτελούν οι πιο έμπειροι χορευτές με εμφανίσεις στο εσωτερικό και εξωτερικό.

Επειδή υπάρχει μεγάλη πίεση από συμπολίτες μας για εκμάθηση χορών και σε άτομα, όχι τόσο νεαρά στην ηλικία αλλά πολύ ζωντανά στο σώμα και την ψυχή, γιαυτό καταβάλλεται προσπάθεια να βρεθεί χρόνος ώστε να λει-

τουρήσει και παρόμοιο τμήμα.

Είναι αυτονόητο ότι όλα αυτά είναι αποτέλεσμα της πολύχρονης σοβαρής και υπεύθυνης δουλειάς μας στον Όμιλο. Οι άνθρωποι που είναι δοσμένοι ψυχή και σώμα σ' αυτόν. Είναι άτομα καταξιωμένα ηθικά και κοινωνικά με την απλόχερη θεληματική και χωρίς ανταλλάγματα προσφορά τους.

Έτσι κατάφεραν να κεδρίσει ο Όμιλος, παρά της όχι λίγες δυσκολίες, την εμπιστοσύνη και την αναγνώριση του Κράτους και προπαντός του έμπειρου Γιαννιώτικου λαού που εμπιστεύεται στο ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ — ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΟΜΙΛΟ «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» το μέλλον του, τα παιδιά του.

ΛΑΔΙ
ΣΤΟ
ΛΥΧΝΑΡΙ

Οι τελευταίες οικονομικές ενισχύσεις που έλαβε η εφημερίδα μας είναι:

— Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) η συγχωριανή μας κ. Ελπίδα Αχ. Ζάγκλη που διαμένει στα Γιάννινα.

— Δύο χιλιάδες (2.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας

Φθινοπωρινή Λιακάδα

• ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠ' ΤΗΝ 1η ΣΕΛ για προσωπική τους τέρψη. Η μοναξιά δεν θα κρατήσει πολύ θα καταφτάσουν και οι γειτόνισσες με εργόχειρα: γνέσιμο, πλέξιμο, κέντημα οι νεώτερες. Χαίρονται, ξεδίνουν στην αυλόπορτα στην όμορφη φθινοπωρινή λιακάδα.

Τι σύμπτωση! Καμιά κακόκεφη, καμιά μουτρωμένη, καμιά δε θυμίζει τον συννεφιασμένο Μπάρο αλλά την χαρούμενη Κακαρδίτσα.

Η χαρούμενη πρωινή συνάντηση είναι γλέντι, διασκέδαση κοινωνική. Γίνεται και η δουλειά κοντά στο φθινοπωριάτικο ήλιο πανηγύρι, όταν ξέρεis. Οι νοκοκυρές των Καλαρρυτών ξέρουν.

Αυτό το γνωρίζουν οι καλονοικοκυρές, οι χρυσοχέρες χωριανές μας όχι απ' το σχολείο, αλλά απ' τον ήλιο, τον ορεινό ήλιο, που σε ώρες μοναξιάς και αυτοσυγκέντρωσης σιγοκουβεντίζουν. Αυτόν τον ήλιο, που ξεκινάει κάθε πρωί από την Κακαρδίτσα και πάει στη μάννα του το θράδυ απ' τις «Νύφες της Πουλιάννας», τον ακούνε. Στους συνετούς μαθητές τους ο ορεινός ήλιος με αγάπη, με πάθος προσφέρει τα πάντα φως, θαλ-

πωρή, χαρά δημιουργία, καρπούς, ζωντανά! Η διδαχή έχει σιωπηρή μέθοδο. Ξεκινάει απ' την καρδιά και προχωρεί σ' όλες τις περιοχές του εί- ναι, σ' όλες τις πτυχές του εγώ τους το φθινόπωρο, το μικρό καλοκαιράκι.

Οι νοικοκυρές και όλοι, που μοχθούν για ζωή και προκοπή στο αρχοντοχώρι μας δεν εξασφαλίζουν μόνο τη χαρά της δουλειάς, αλλά και την ευφροσύνη του άκακου κόσμου, που μας περιβάλλει και μας χαρίζει την ευτυχία. Μη ξεχνάμε, ότι η ευτυχία είναι στην καρδιά μας και μεις την ψάχνουμε μάταια μακριά από μας. Κρίμα!

Ποιός τάχα φταίει; Εμείς, η οι άλλοι, που ξέρουν και δεν μας το είπαν η μας το είπαν να- θρά και ξεθωριασμένα και δεν μας έπεισαν; Δεν ξέρουμε. Γεγονός παραμένει, ότι φταίμε όλοι μας.

Το χαρούμενο βλέμμα των νοικοκυραίων του χωριού μας, μας καλεί στην Καλαρρυτιώτικη φθινοπωριάτικη λιακάδα, που όσοι την έζησαν θα σας πουν περισσότερα.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

'Αρχισαν επιτέλους οι εργασίες του δρόμου

Μετά από την διακοπή ενός περίπου έτους, άρχισαν πάλι οι εργασίες διάνοιξης του δρόμου την 20 Οκτωβρίου και παρ' όλες τις δυσκολίες συνεχίζονται με ικανοποιητικό ρυθμό. Ελπίζουμε πλέον ότι τελειώσαν τα ψέματα κι έτσι η... «στοιχειωμένη» σήραγγα θα είναι το 1987 έτοιμη.

Τα «Κ. Ν.», για το θέμα του δρόμου, αισθάνονται σήμερα ικανοποιημένα και δικαιωμένα γι ένα μέρος του αγώνα τους.

Όλα τα φύλλα τους ασκούσαν συνεχή πίεση προς όλες τις κατευθύνσεις για να πετύχουν την συνέχιση των εργασιών του δρόμου. Μάλιστα το τελευταίο φύλλο (αρ. 6) ήταν αφιερωμένο στο δρόμο, γιαυτό και κοινοποιήθηκε στον Πρωθυπουργό, σ' όλα τα μέλη της Κυβερνήσεως και στους περισσότερους Πολιτικούς.

Αρκετοί συμπατριώτες

μας μόλις πληροφορήθηκαν την έναρξη πάλι των εργασιών του δρόμου, και μας συνεχάρησαν, θεωρώντας ότι αυτό ήταν επιτυχία του αγώνα της εφημερίδας μας.

Εμείς πιστεύουμε ότι αυτό είναι αποτέλεσμα όχι μόνο του αγώνα της εφημερίδας, αλλά και συνεχούς πίεσης του Δ.Σ. του Συνδέσμου μας στη Νομαρχία, ΔΕΚΕ, ΠΥΔΕ κ.λ. και των μεμονωμένων ενεργειών συμπατριωτών

μας, και της δραστηριοποίησης κι άλλων φορέων και τέλος αποτέλεσμα του άσβεστου και δίκαιου κα- ημού των απανταχού Καλαρρυτιωτών.

Πάντως η πικρή πείρα μας για το δρόμο, μας υποχρεώνει να είμαστε συνεχώς σε επιφυλακή ώστε να εμποδίσουμε μ' όλες τις δυνάμεις μας τυχόν οπισθοχωρήσεις, κωλυσιεργίες και αναβολές απ' οπούδήποτε προερχόμενες ή κατευθυνόμενες.

'Ογεις και απόγεις

Οι κάθε μορφής κακοτεχνίες στους κοινοτικούς χώρους, αλλά και στις περιοχές της ιδιοκτησίας, φαντάζουν και ασχημίζουν την ιστορική παραδοσιακή όψη του χωριού μας. Η παράδοση η γνήσια παράδοση, απαιτεί γνήσια παραδοσιακά υλικά και τεχνίτη καλό να τα δουλέψει.

Θα αναφερθούμε στις υποβλητικές ξύλινες λιθοκτιστες καμάρες με τη σαρματωτή στέγη που σκεπάζονται με πλάκες. Αυτές, όσες έμειναν, στολίζουν και προσθέτουν μια αισθητική βαρύτητα στον αύλειο χώρο και γενικά στο όλο το οικοδομικό σύμπλεγμα, σπιτιού και βοηθητικών χώρων. Είναι χάρμα. Αρχοντικό κατασκευάσματος, από ανθρώπους νοικοκυραίους.

Σιγά, σιγά, δυστυχώς, χρόνο με το χρόνο οι παραδοσιακές αυλόπορτες λιγοστεύουν και τη θέση τους παίρνουν κακόγουστες σιδερένιες κατασκευές της κακής ώρας. Σαν να μην έφτανε το κακό μέχρις αυτού, προχωρεί και παραπέρα. Αφαιρείται κακώς η σαρματωτή πλακοσκέπαστη στέγη και τη θέση της παίρνει ψυχρό και άχαρο τσι-

μέντο. Η αισθητική ζημιά είναι ανυπολόγιστη και να σκεφτεί κανένας, ότι αυτά γίνονται από μας τους ίδιους στα σπίτια μας.

Γιατί συντελείται αυτή η καταστροφή. Για λόγους οικονομικούς. Πλάκα δε βρίσκεται, «οι αρμόδιοι» είναι ασυγκίνητοι στη μεγάλη αυτή ανάγκη του χωριού μας. Οι ξύλινες αυλόπορτες στοιχίζουν πανάκριβα και το ξήλωμα σε λίγα χρόνια θα είναι γεγονός. Τί πρέπει να γίνει;

Απαντούμε. Ο καθένας ας αναλογιστεί το μέγεθος της ζημιάς που γίνεται στο σπίτι του και όλοι μαζί το μέγεθος της κατάντιας, που συντελείται στο χωριό μας. Ας το σκεφτούμε αυτό όλοι, ξέρουμε τι πρέπει να γίνει. Μαστόρους, οικοδόμους και μαργακούς, άξιους του ονόματος, δόξα τω θεώ, διαθέτει πολλούς το χωριό μας, φτάνει να βάλλουμε το χέρι στην τσέπη.

Αξίζει να γίνει απ' τον καθένα μας αυτή η οικονομική θυσία στην πόρτα, που πρωτοβγήκαμε στη ζωή. Η χαρά της κατασκευής είναι βέβαια μεγαλύτερη από όποιο κόστος.

ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Παρακαλούμε τους απανταχού Καλαρρυτιώτες εάν διαθέτουν οτιδήποτε Ιστορικό ή Πολιτιστικό στοιχείο που μας φέρνει κοντά στη μεγάλη προκοπή του χωριού μας να μας το αποστείλουν με συστημένη επιστολή ή φωτοαντιγραφού του.

Επίσης θα μας βοηθήσουν πολύ στις έρευνές μας παλιές φωτογραφίες, κειμήλια, φωτογραφίες υφαντών, σκευών στολών κ.ά.

Αναλαμβάνουμε την υποχρέωση τα πρωτότυπα να τα επιστρέψουμε. Για άλλη μια φορά Ευχαριστούμε τους συμπατριώτες μας που μας έχουν στείλει πολύτιμα στοιχεία.

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

«Η ΠΙΝΔΟΣ»

Κουντουριώτου 31 - Ιωάννινα

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Καλούνται τα μέλη του Συνδέσμου σε ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση στην αίθουσα του Εργατικού Κέντρου Ιωαννίνων, την Κυριακή 7 Δεκεμβρίου 1986 και ώρα 10.30 π.μ., με θέματα ημερησίας διατάξεως:

1. Λογοδοσία του απερχομένου Διοικητικού Συμβουλίου.
2. Έκθεση της Εξελεγκτικής Επιτροπής.
3. Έγκριση των πράξεων του Διοικητικού Συμβουλίου.
4. Προτάσεις.
5. Αρχαιρεσίες για την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου και Εξελεγκτικής Επιτροπής.

Με εκτίμηση
Το Διοικητικό Συμβούλιο